

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 13 października 2011 r.

**Zarząd
TAURON Wytwarzanie SA
w Katowicach**

LKA-4101-17-03/2011/P/11/044

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Południowym Koncernie Energetycznym SA², zwanym dalej Spółką, w zakresie rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii elektrycznej w okresie od 1 stycznia 2008 r. do dnia zakończenia kontroli (2 września 2011 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 16 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi Spółki niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Spółki w zakresie spraw objętych kontrolą.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie dynamikę rozwoju wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

W okresie objętym kontrolą Spółka wytwarzała energię z odnawialnych źródeł energii (OZE) poprzez współspalanie biomasy. Całkowita ilość wytworzonej energii elektrycznej wzrosła z 19 743 884,9 MWh w 2008 r. do 21 519 278,3 MWh w 2010 r. (o 9%), z czego 212 160,7 MWh (1,07% całkowitej produkcji rocznej energii elektrycznej) w OZE

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Z dniem 1 września 2011 r. została zarejestrowana zmiana brzmienia firmy Spółki na TAURON Wytwarzanie S.A.

wytworzono w 2008 r., a 537 237,8 MWh (2,5% całkowitej rocznej ilości energii elektrycznej) w 2010 r. Natomiast w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2011 r. całkowita ilość wytworzonej energii elektrycznej wyniosła 9 624 138,1 MWh, z czego w OZE wytworzono 170 697,3 MWh (1,77%). Spadek ten Spółka wyjaśniła problemami z dostawami i dostępnością biomasy agro na rynku w pierwszych miesiącach 2011 r.

2. Spółka podejmowała działania w celu zwiększenia ilości energii elektrycznej wytwarzanej w OZE i zrealizowała inwestycje, które obejmowały m.in.: rozbudowę, wymianę i modernizację istniejących urządzeń oraz ciągów technologicznych elektrowni i elektrociepłowni w celu dostosowania do składowania, podawania i współspalania biomas. W trakcie kontroli Spółka realizowała inwestycję na terenie Elektrowni Jaworzno II kotła opalanego biomasą, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury do produkcji energii elektrycznej z biomasy, która ma zapewnić skuteczne spalanie różnych rodzajów biomas. Zaawansowanie tej inwestycji wynosi około 31%. Drugą realizowaną inwestycją było wykonanie instalacji podawania biomasy do kotła CFB-134 z wykorzystaniem zbiornika materiału inertnego w Elektrociepłowni Katowice. Trwały prace nad wdrożeniem i uruchomieniem systemu rejestracji i archiwizacji danych dotyczących paliw oraz obliczeń ilości energii wyprodukowanej w OZE, jak również prace związane z rozruchem, optymalizacją i odbiorem instalacji podawania biomasy. Zaawansowanie tej inwestycji określono na poziomie 84%.

Program inwestycyjny grupy kapitałowej Tauron zakłada rozpoczęcie w latach 2013 – 2020 kolejnych inwestycji w nowe moce wytwórcze.

3. NIK zwraca uwagę na opóźnione przekazanie informacji Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (zwanego dalej Prezesem URE) o prognozach na okres 15 lat, obejmujących w szczególności: wielkość produkcji energii elektrycznej, przedsięwzięcia w zakresie modernizacji i rozbudowy istniejących lub budowy nowych źródeł oraz dane techniczno-ekonomiczne dotyczące typu i wielkości tych źródeł, ich lokalizacji, a także rodzaju paliwa wykorzystywanego do wytwarzania energii elektrycznej, o których mowa w art. 16 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne³. Stosownie do art. 14 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw⁴, która weszła w życie w dniu 11 marca 2010 r., 12-miesięczny termin do złożenia pierwszej informacji, o której mowa w art. 16 ust. 12 ww. ustawy, upłynął z dniem 11 marca 2011 r., natomiast Spółka prognozy na okres

³ Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm. zwanej dalej „Prawem energetycznym”,

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 21, poz. 104,

2011-2025 przekazała dopiero pismem z dnia 26 kwietnia 2011 r.⁵. Należy zaznaczyć, że pismem z dnia 6 kwietnia 2011 r.⁶ Prezes URE wezwał Spółkę do przedłożenia ww. prognoz w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma. Jako przyczynę niedochowania ustawowego terminu wiceprezes Spółki wskazał konieczność podjęcia złożonych i obszernych działań związanych z określeniem wszystkich wymaganych informacji. Jednocześnie podkreślił, że w skład Spółki wchodzi wiele jednostek wytwórczych, stąd rzetelne i solidne przygotowanie danych w określonym zakresie i w piętnastoletnim horyzoncie czasowym spowodowało przekazanie wymaganych danych do URE w późniejszym terminie.

4. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie występowania o wydanie świadectw pochodzenia wytworzonej energii elektrycznej w OZE.

I tak, stosownie do art. 9e ust. 3 i 4 ustawy Prawo energetyczne, Spółka wystąpiła o wydanie świadectw pochodzenia: z trzema wnioskami w 2008 r., czterema wnioskami w 2009 r., z pięcioma wnioskami w 2010 r. i z jednym w I półroczu 2011 r.

Prezes URE wydał łącznie w 2008 r. 14 świadectw pochodzenia, potwierdzających wytworzenie przez Spółkę energii elektrycznej w OZE o łącznej ilości energii elektrycznej 212 160,7 MWh, w 2009 r. 24 świadectwa pochodzenia, potwierdzające wytworzenie energii elektrycznej w OZE o łącznej ilości 445 089,8 MWh, a w 2010 r. 29 świadectw pochodzenia, potwierdzających wytworzenie takiej energii elektrycznej w ilości 537 237,8 MWh.

W całym okresie objętym kontrolą Spółka występowała terminowo do Prezesa URE, za pośrednictwem operatora systemu elektroenergetycznego, o wydanie świadectw pochodzenia wytworzonej energii elektrycznej w OZE z zachowaniem terminu 45 dni od dnia zakończenia okresu wytworzenia danej ilości energii elektrycznej, objętej wnioskiem.

5. Spółka w okresie objętym kontrolą prawidłowo i terminowo przesyłała Prezesowi URE wnioski o umorzenie świadectw pochodzenia energii elektrycznej wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii w danym roku wraz z dokumentem wydanym przez Towarową Giełdę Energii SA, stwierdzającym zablokowanie praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, odpowiadających właściwej ilości energii elektrycznej za dany rok, na koncie ewidencyjnym Rejestru Świadectw Pochodzenia.

⁵ znak: DEC/453/2011

⁶ znak: DPK-7124-20(1)/2011/AKG

W latach 2008-2010 Spółka nie dokonywała opłat zastępczych. Udział ilościowy energii elektrycznej wynikającej ze świadectw pochodzenia, które Spółka przedstawiła do umorzenia w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, wynosił 7% w 2008 r., 8,7% w 2009 r. i 10,4% w 2010 r. W związku z tym, Spółka nie była zobowiązana w tym okresie do uiszczania opłat zastępczych, zgodnie z § 3 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 2008 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła, wytworzonych w odnawialnych źródłach energii, oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii⁷. Spółka w terminie do 31 marca wywiązała się z obowiązku umorzenia odpowiedniej ilości świadectw pochodzenia za poprzedni rok, zgodnie z art. 9a ust.1 w zw. z art. 9e ust. 14 Prawa energetycznego.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Zarządowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

⁷ Dz. U. 2008 r. Nr 156, poz. 969 ze zm.